

SCENARIUSZ ZAJĘĆ

Poznajemy polskie kolędy, gry na flażolecie D

Lekcja 4: *Lulajże, Jezuniu; Gdy śliczna Panna; Gdy się Chrystus rodzi*

Autorzy:

Justyna Szychowiak specjalista ds. kształcenia gry na flażolecie

Wojciech Wietrzyński specjalista ds. kształcenia gry na flażolecie

Wprowadzenie do lekcji 4

Muzyka jest środkiem kształcenia, służy ogólnemu rozwojowi dziecka, przekazuje treści uznawane za wartościowe, daje możliwość różnorodnego kontaktu z muzyką oraz poszerzenia wiedzy na temat dziedzictwa kulturowego. Uczniowie nie tylko wykonują muzykę lecz także słuchają, tworzą, zdobywają wiedzę. Pobudzona zostaje ich aktywność, odczuwają radość, rozwijają podstawowe zdolności muzyczne.

W scenariuszu wykorzystano multimedialny materiał edukacyjny [Poznajemy polskie kolędy, gry na flażolecie D – lekcja 4, Lulajże, Jezuniu; Gdy Śliczna Panna; Gdy się Chrystus Rodzi](#) znajdujący się na stronie Projektu www.csw2020.com.pl w zakładce *Efekty projektu*, a także zasoby kanału edukacyjnego na YT [Flażolet – łatwe muzykowanie](#). Przed przystąpieniem do pracy wskazane jest zapoznanie się z materiałem filmowym CSW2020 oraz informacjami pod materiałem umieszczonym na kanale YT *Flażolet – łatwe muzykowanie* [Lulajże, Jezuniu; Gdy śliczna Panna](#) oraz [Gdy się Chrystus rodzi](#) (kliknij: *więcej* pod filmem).

Zachętą do poznawania kolęd może być możliwość wzięcia udziału grup uczniów, wraz z nauczycielami w kolędowaniu w wydarzeniu Śladami Trzech Króli w Katedrze Poznańskiej (cykliczne spotkanie, odbywające się w pierwszą sobotę po Świącie Objawienia Pańskiego, popularnie nazywanego jako Trzech Króli).

1. Liczba godzin: 2 (lub dowolnie wg uznania nauczyciela)

2. Cele zajęć

▪ cele ogólne:

- ✓ nabywanie umiejętności gry na flażolecie,
- ✓ poznawanie dorobku kulturowego Polski w oparciu o kolędy,
- ✓ budowanie więzi z tradycją,
- ✓ kształcenie wrażliwości estetycznej,
- ✓ rozwijanie zdolności muzycznych i zamiłowania do muzykowania,
- ✓ kształcenie postawy współdziałania uczniów i nauczycieli,
- ✓ przygotowanie do udziału w kolędowaniu Śladami Trzech Króli w Katedrze Poznańskiej,

▪ cele szczegółowe:

uczeń po zajęciach potrafi:

- ✓ zastosować zasady gry na flażolecie,
- ✓ wykorzystać zapis tabulaturowy oraz animację komputerową w procesie uczenia się gry na flażolecie,
- ✓ rozpoznać fragment melodii kolędy *Lulajże, Jezuniu* w Scherzo h-moll op. 20, Fryderyka Chopina,
- ✓ zauważyć podobieństwo melodii polskich kolęd do polskich tańców narodowych,
- ✓ opanować chwyt dla dźwięku *cis* oraz dźwięku *d* wysokie (*d+*),
- ✓ zagrać melodię kolęd *Lulajże, Jezuniu*; *Gdy śliczna Panna* oraz *Gdy się Chrystus rodzi* w celu zaprezentowania i wspólnego wykonania/nagrania z innymi uczestnikami.

3. Metody pracy:

analityczno-percepcyjna, praca samodzielna – ćwiczenia gry na flażolecie, ćwiczenia praktyczne z wykorzystaniem form aktywności muzycznych ucznia (z uwzględnieniem pracy w środowisku cyfrowym), rozmowa

4. Formy zajęć:

praca indywidualna, grupowa

5. Materiały dydaktyczne:

flażolet, nuty, słowniki, materiały biurowe, materiały źródłowe, strony internetowe, nagrania wybranych kolęd, materiały multimedialne, filmy instruktażowe

6. Pomoce i narzędzia niezbędne do realizacji:

flażolet, nuty, komputer, tablety, platforma edukacyjna – kanał YT [Flażolet – łatwe muzykowanie](#), inne narzędzia itp.)

7. Przebieg zajęć:

PRZEBIEG ZAJĘĆ	
<p>Cel: wzbudzanie zaciekawienia, aktywacja posiadanej wiedzy, wyzwalanie emocji</p> <p>Na czym polega strategia nauczania wyprzedzającego?</p>	<p>ETAP 1. AKTYWACJA (działania w klasie i w środowisku cyfrowym)</p> <p>Wprowadzenie do zagadnień związanych z dorobkiem kulturowym polskich kolęd oraz z instrumentem – flażoletem, a także do strategii kształcenia wyprzedzającego (wyjaśnienie: jak będziemy pracować, w jaki sposób i w jakim celu?)</p> <p>Zapoznanie się z materiałem filmowym oraz informacjami w zakładce <i>więcej</i> w materiale umieszczonym na kanale YT <i>Flażolet – łatwe muzykowanie</i> Lulajże, Jezuniu; Gdy śliczna Panna oraz Gdy się Chrystus rodzi.</p> <p>Zwrócenie uwagi na różne wykonania, a także przykład utworu F. Chopina, w którym można rozpoznać fragment melodii kolędy <i>Lulajże, Jezuniu</i> (Scherzo h-moll op. 20, Fryderyka Chopina).</p> <p>Pytania do analizy materiału filmowego.</p> <p>Polecenie dla uczniów:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Jaką melodię/której znanej polskiej kolędy rozpoznajesz w Scherzo h-moll op. 20, Fryderyka Chopina? ✓ Z którym z pięciu polskich tańców narodowych możesz porównać kolędę <i>Lulajże, Jezuniu</i>? ✓ Jakie inne kolędy polskie są tańcami narodowymi, np. polonezem? <p>Źródło: Poradnik dydaktyczny dla nauczycieli prowadzących zajęcia pozalekcyjne w ramach projektu Cyfrowa Szkoła Wielkopolsk@2020 Akademia Kształcenia Wyprzedzającego autorstwa Violetty Julkowskiej i Katarzyny Moskiewicz</p>

<p>Cele modułu – nauczyciel przedstawia cele zajęć</p> <p>Warto wyjaśnić cele podejmowanych działań, aby uczniowie rozumieli potrzebę ich aktywności w procesie uczenia się</p> <p>Co już wiem?</p> <p>Wprowadzenie do tematu (powinno wzbudzić zainteresowanie uczniów)</p>	<p>Dzięki własnej aktywności zdobędziesz umiejętność gry na flażolecie oraz wiedzę na temat dorobku kulturowego, jakim są polskie kolędy. Będziesz poszukiwać wiedzy i rozwijać umiejętności gry na instrumencie. Następnie pogłębiać będziesz swoje umiejętności gry przez doświadczanie oraz osobisty wysiłek. Finałowym wydarzeniem będzie udział w spotkaniu w Katedrze.</p> <ul style="list-style-type: none">• Nauka gry na flażolecie w oparciu o polskie kolędy• Udział w spotkaniu Śladami Trzech Króli w Katedrze Poznańskiej <p>Aktywacja posiadanej wiedzy:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ w jaki sposób należy ułożyć palce na instrumencie?✓ na czym polega zadęcie w przypadku flażoletu?✓ jak powinna wyglądać prawidłowa postawa podczas gry?✓ jak opanować chwyt dla dźwięku <i>cis</i> oraz dźwięku <i>d</i> wysokie (<i>d+</i>)?✓ którą kolędę można rozpoznać w Scherzo h-moll op. 20, Fryderyka Chopina?✓ które z polskich kolęd można porównać do polskich tańców narodowych? <p>Prezentacja przez nauczyciela informacji na podstawie materiału pomocniczego zamieszczonego na kanale YT <i>Flażolet – łatwe muzykowanie</i> Lulajże, Jezuniu; Gdy śliczna Panna oraz Gdy się Chrystus rodzi.</p>
--	--

<p>Wykonanie zadania wstępnego (nauczyciel powinien zachęcać uczniów do aktywności, podkreślać do dalszych działań i poszukiwań oraz pracy zespołowej)</p>	<p>Zadanie dla ucznia. Instrukcja do zadania: Twoim zadaniem jest obejrzenie nagrania materiału filmowego Poznajemy polskie koledy, gramy na flażolecie D – lekcja 4, Lulajże, Jezuniu; Gdy Śliczna Panna; Gdy się Chrystus Rodzi i podjęcie nauki gry na flażolecie z wykorzystaniem środowiska cyfrowego. Podczas oglądania zwróć uwagę w jaki sposób należy ułożyć palce na instrumencie, aby opanować chwyt dla dźwięku <i>cis</i> oraz dźwięku <i>d</i> wysokie (<i>d+</i>)?. Przy okazji skorzystaj z podpowiedzi, w jaki sposób radzić sobie z trudniejszymi fragmentami utworu.</p>
<p>Cel: analiza, synteza, przetwarzanie informacji i nadawanie im nowej formy, są także opisy metod do wykorzystania, wskazówki i podpowiedzi dla nauczyciela</p>	<p>ETAP 2. PRZETWARZANIE Wykonanie zadania w oparciu o materiały umieszczone w środowisku cyfrowym i osobiste doświadczenia (gra na instrumencie). Praca grupowa i/lub samodzielna z materiałem filmowym.</p> <p>Zadanie dla ucznia: Instrukcja do zadania: Poznajemy polskie koledy, gramy na flażolecie D – Lulajże, Jezuniu; Gdy śliczna Panna; Gdy się Chrystus rodzi</p> <p>Podejmij wyzwanie w postaci nauki gry na flażolecie z wykorzystaniem środowiska cyfrowego Poznajemy polskie koledy, gramy na flażolecie D – lekcja 4, Lulajże, Jezuniu; Gdy Śliczna Panna; Gdy się Chrystus Rodzi.</p> <p>Zwróć uwagę na ułożenie palców na instrumencie, właściwe zadęcie oraz prawidłową postawę podczas gry. Korzystając ze wskazówek zawartych w materiale filmowym spróbuj zagrać koledę <i>Lulajże, Jezuniu; Gdy śliczna Panna</i> oraz <i>Gdy się Chrystus rodzi</i>. Rozpoczynając naukę od prostej melodii możesz rozwijać umiejętności gry na flażolecie.</p>

<p>Cel: uporządkowanie wiedzy (strukturyzacja, powiązania), prezentacja wykonanego zadania</p>	<p>ETAP 3. SYSTEMATYZACJA</p> <p>Prezentacja zadania (grupowo)</p> <p>Wspólne wykonanie kolęd z zachowaniem właściwego opalcowania, zadęcia i postawy.</p> <p>Uzupełnienie</p> <p>Można podyskutować:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Czy wcześniejsza znajomość kolędy pomaga w jej zagraniu? ✓ Czy proponowane w materiale filmowym wprawki, podpowiedzi ułatwiają opanowanie melodii? ✓ Czy tabulatura i animacja pomagają w nauce gry?
<p>Samoocena, informacja zwrotna od nauczyciela</p>	<p>ETAP 4. EWALUACJA</p> <p>Samoocena:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Czego się dowiedziałem? ✓ Czego się nauczyłem? ✓ Co było dla mnie łatwe? ✓ Co sprawia mi trudność? <p>Informacja zwrotna od nauczyciela.</p> <p>Podczas podsumowania nauczyciel powinien przede wszystkim pochwalić za podjęcie próby nauki gry i zachęcić do dalszego działania.</p>

8. Literatura pomocnicza:

Zalecane źródło do wykorzystania przy opracowaniu:

1. Julkowska V., Moskiewicz K., Poradnik dydaktyczny dla nauczycieli prowadzących zajęcia pozalekcyjne w ramach projektu Cyfrowa Szkoła Wielkopolsk@2020 Akademia Kształcenia Wyprzedzającego
2. Wojciech Wietrzyński, Flażolet – łatwe muzykowanie [Flecik polski, czyli flażolet w Polsce](#)
3. Wojciech Wietrzyński, Flażolet – łatwe muzykowanie [Lulajże, Jezuniu](#)
4. Wojciech Wietrzyński, Flażolet – łatwe muzykowanie [Gdy śliczna Panna](#)
5. Wojciech Wietrzyński, Flażolet – łatwe muzykowanie [Gdy się Chrystus rodzi](#)
6. Materiały filmowe [Poznajemy polskie kolędy, gramy na flażolecie D – lekcja 4, Lulajże, Jezuniu; Gdy Śliczna Panna; Gdy się Chrystus Rodzi](#)